

Mokanda ɳwa Polo oka Baloma Mapħoċċ ma etatele

Waaba Polo kakomele baanosi ħa Loma, mëna abaka o suka ya imbanga se saa iyato. Abaka na phowa ya ikyendे nōnō o Loma, pho naino tataka koma omo, emba ambe kula kyendे ikye imola Simo Elaa o Esipanye (15.22-24). Ntina ya mokanda nwex yabaka pho ya ibongya iyaa se, na pho ya iteya mateya më oka baanosi ħa Loma.

Mokanda mumu moli na mapħoċċ mama:

- Baloma 1.1-17: Mokomi ɳwa mokanda mumu na ntina ya etoma ye ya fotoma
- Baloma 1.18-3.20: Bato ħabungyi nzela emba basengyesi na ibika
- Baloma 3.21-4.25: Bookobikya Nwaphongo bato
- Baloma 5.1-8.39: Bomċċ ħponyakune o nte ya Klisto
- Baloma 9.1-11.36: Maumunya ma Nwaphongo pho ya Isalayel
- Baloma 12.1-15.13: Mobsi ɳwa baanosi
- Baloma 15.14-16.27: Maloħa ma isokya na ndongċċo

Ibeya

¹ Mokanda mumu moute na nga Polo, moto wa etoma wa Yesu Klisto. Nwaphongo ambanga pho ya ibaa toma ye, anzolo pho nakyendे imola Simo Elaa ye oka bato, ² Simo Elaa më,

Nwaphongo alolakyelaka yango o buku phε na munokɔ̄ nwa baimosi bέε baaphanza. ³ Simo Elaa mε kye wɔ̄ phɔ̄ ya Nwana we Yesu Klisto Nkolo wa banga. Na bomoto abotama o ibota sa mokonzi Davidi. ⁴ Wa kundwa yo, Bolɔ̄bɔ̄ amoweninyaka Nwana wa Nwaphongo owa mwiya. ⁵ Na nzela ya Yesu, Nwaphongo na ngɔ̄lu yε amba ya ntoma phɔ̄ ya ngambo ya Yesu, phɔ̄ na kyε miimola bato ba nkyisi isɔ̄ iloba sε phɔ̄ ba moanole bambe na motosa. ⁶ Bέε bato ba Loma oli na bέε nde bo bato mε, bέε bato baabanga Nwaphongo phɔ̄ o be bato ba Yesu Klisto. ⁷ Emba naekomele bέε basɔ̄, Nwaphongo kaezingye bέε bali phɔ̄ ye. Nwaphongo Ango wa banga na Yesu Klisto Nkolo wa banga aephε ngɔ̄lu na bose.

Polo kazingye ikyεkyeka baklisto ba Loma

⁸ O ebandele, na nzela ya Yesu Klisto, na phε Nwaphongo wa nga melesi phɔ̄ ya bέε basɔ̄, phɔ̄ o munse munsō, bato bawɔ̄cɔ̄ phɔ̄ ya ianola sa bε. ⁹ Nwaphongo kaebe obokye iikyi wɔ̄ nga ili phεlε, iyo okokyelele nga etoma na ndondo yucɔ̄yucɔ̄ ná iimola Simo Elaa ekyekyi Nwana we. Kaebe obokye nkɔ̄lo isɔ̄ wa bɔ̄ndele nga na bɔ̄ndele phɔ̄ ya bε. ¹⁰ Mbala isɔ̄ o ma bɔ̄ndesi ma nga na ongye na Nwaphongo obokye boebe mokano nwε, aingole nzela obokye nata na yaa ekyeka. ¹¹ Phɔ̄ nasepele na boikye iyaa ephε ikabo siuti na Bolɔ̄bɔ̄ Bosantu phɔ̄ ya iyaekuya. ¹² Nazinge obokye banga basɔ̄ tokuyinyakye onte ya ianola sa banga oka Klisto. ¹³ Baande, eba obokye mbala nzikye naumunya iya ekyeka, kasi tewa longobane. Phɔ̄ phowa ya nga eli

obokye etoma ya nga ebote mbuma oka bɛɛ bo wa bota yango o nkyisi iyɔkɔ, ¹⁴ Nwaphongo ampe etoma mɛ. Yango mɛna nasengyesi iimola Simo Elaa oka bato basɔ, ebe bato bali o nkyisi inɛnɛ, ebe bato bali o nkyisi ya mongonda. Na moeyimola oka bato baekola na oka bato bate baika ekola. ¹⁵ Yango mɛna nali na phowa ya iyaa eimola Simo Elaa na bɛɛ bato bali o Loma mɛ.

Simo Elaa eli na mwiya

¹⁶ Sili na sɔɔ ya iimola Simo Elaa. Yango Eli mwiya ɳwa Nwaphongo moobikya bato baso baanola Yesu Klisto: Bayuda phanza, emba baate bali Bayuda sima. ¹⁷ Simo Elaa me kyeweninya ndengye ekye buya Nwaphongo bato, bato ba bosembo o miyo me. Esengyesi nde obokye bato baanole nde Yesu Klisto, nzela esuu teeli. Nde bo wakomama we o buku pha Nwaphongo obokye: «Moto wa bosembo, amobika na ianola se.»

Moto kakyele masumu

¹⁸ Uta o ikolo, Nwaphongo kaweninya yeo yee pho ya masumu maso na bobe boso bokyele bato, maphoo mahe makyele bee makatele bato saeba nzela ya bosembo. ¹⁹ Nwaphongoaabapho etumbu pho nzela ekokakyi na bee imoeba eli polele, Nwaphongo yo mampenza abateya yango kasi bee te baikyi ebaanga. ²⁰ Uta waakyela Nwaphongo mokyisi, bikpele biakyela yo biweninya bato polele booli yo, nabo tebiiwene na miyo. Emba te bakokyiiwobokye teli bobe pha bee bo tebaamotosa.

21 Naabo okoebe bée obokye Nwaphongo alii, tebaamokumole, tebamophe na melesi bo sengyesi bée ikyelela Nwaphongo. Maumunya ma bée mali nde o maphoo mpamba, bataaba o enzombi, te baebe na lowo lolaa. **22** Bamitate obokye bali bato ba malondo, nzuka bali nde bato ba nyaa. **23** Obokye bakumbele Nwaphongo owa nkyem, otoowe, bakumbele nde bikyeko baulana na moto ookowe, bikyeko biiyoko bauluna na manyosi, biiyoko na manyama, bina bikuli ba ndokolo manyama maalande na ibuu. **24** Yango mena Nwaphongo amba bale pho bakyele maphoo maabe bozingye bée ikyela, emba bambe kyela maphoo ma so onte ya bë. **25** Bale bosembo pha Nwaphongo, babengyi nde bocel. Bakumbele bikpele bakyela Nwaphongo, babikyelele, kasi ona Nwaphongo owa bikyela teboamokumole, osengyesi bée ikumbela nkolo iso. Amë. **26** Yango mena Nwaphongo abale pho bakyele maphoo maso maakane bée ikyela. Babasi bale bampele babuto ikyela maphoo ma so bée na bë. **27** Bampele nde bomi me, bale babasi, bali na phowa ekusi ya ikpa bampele basu ndokolo babasi. Bampele na bampele bakyele maphoo ma so. Bamibangyesi etumbu ekokyi pho ya masumu makyele bë. **28** Pho bato bale ieëa Nwaphongo, Nwaphongo abale na maumunya ma bée mabe pho bakyele maphoo mabe matemakokyi bée ikyela. **29** Mandondo ma bée matonda na maphoo maabe, bamengyele mbolo ya bato, bakyelane bobe, baokyenele zuwa, babome

bato, baokye maoka, bakatele bato, baine bato, bayoo bato. ³⁰ Bakyemiwole bəbi na bée na boße, bali banguna ba Nwaphongo batole bəbi, bali bato ba lolendo, bamitate. Baumunya nkɔlo isɔ nde ikulaka kyela masumu, tebatosa baboti baañe. ³¹ Tebakule eba lowa lolaa, tebakokya mambunu ma bə, tebaebe izinga bato, tebalı na ngɔngɔ na moto. ³² Baebe na bolaa obokye mobeko nwa Nwaphongo mowɔ obokye: Bato bakyele maphɔɔ mabe ndengye mena, bakokyı na iwaa. Na bokoebe bée bəbona, bakule kyela nde maphɔɔ maabe. Te eni ba nde yango miina, basambe wa wene bée bəbi na bée bakyele maphɔɔ mabe.

2

Ndengye eya mosambisa Nwaphongo bato

¹ Iwε, oþe na nzaa, okosambisa bəbi, etebaelimbisa. Pho waasambisa wε moto, kominyetε wε mampenza, pho na wε kokyele bomo mε, iwε okosambisa bəbi. ² Nzuka banga toeþe obokye isambisa sa Nwaphongo sikyelame na bosembo pho ya bato bakyele maphɔɔ mabe. ³ Koununya obokye iwε ookosambisa bato bakyele boße na bakyele ya bε, wamolota isambisa saka Nwaphongo? ⁴ Naa iwε kotiyole bolaa pha Nwaphongo, na iyɔsa sε, na ndondo elaa yε, saeba obokye bolaa phe boetomisa obokye obongole motema? ⁵ Na moto bokusi nwa wε, na ndondo ya wε ete okye na wε ngɔngɔ, komibangyele kabu o mokɔlo nwaakabu wamokyelama sakolo

isambisa sa Nwaphongo. ⁶ Amophē moto na moto ibonza kokokana na bitoma bē: ⁷ Bomōcō pha bofēlē phō ya bato bawaa, na ilendendala sa bēē sa ikyela bolaa, baluye nkyemō, ngambo na bosembo, ⁸ kasi yō na kabu yamoba phō ya bato baatōmbō, baatēmēlē bosembo bambe na miambya o maphōcō matemali na bosembo. ⁹ Ngōngō na minyēkō yamoba phō ya moto okokyele bōbe, phō ya Moyuda phanza na phō ya moto otoli moyuda. ¹⁰ Nkyemō, ngambo na bose oka moto munsō okokyele bola, oka Moyuda phanza, sima oka moto ootoli moyuda ¹¹ Phō oka Nwaphongo, bato basō bali nde ndengye yōnōyō. ¹² Bato basō baakyela masumu saeba mobeko bamowa samibeko mē. Bato basō baakyela masumu na boebakye mobeko, bamosambisama na mobeko. ¹³ Phō teli bato baokye mobeko baali bato ba bosembo o boo pha Nwaphongo, bato ba bosembo eli nde baakyelele mobeko mē. ¹⁴ Waabe bapakano saeba mobeko, bakyele ikyitomisa mobeko, bamibuya mobeko bēē mampenza, bēē baate bali na mobeko. ¹⁵ Bateya obokye bitoma bizingye mobeko biakamama o mandondo ma bē. Mandondo ma bēē mawō mē na maumunya ma bē, bina ma baphunde bina ma baambelele. ¹⁶ Maphōcō mē mamotōkōlō mokōlō ḥwaa mosambisa Nwaphongo na nzela ya Yesu Klisto, mobesi munsō ḥwa bato ḥwaa bombama, bowawō Simo Elaa ekyeimole nga.

Bayuda na mibeko ma Mose

¹⁷ Kasi bo wē ookobangye bēē Moyuda, ootemi nde o mobeko na ookyesi lolēndō lē oka

Nwaphongo we, ¹⁸ koebe maphōo mazingye yo, na mobeko ḥwa eteya iyōlo maphōo maala. ¹⁹ Koumunya iba moteye ḥwa bato baaphōlo miyo nzela, tala phō ya bato baali o enzombi, ²⁰ moteye ḥwa bato bate baebe ekpele na moteye ḥwa bato baate bali na ngambo, phō koanole obokye nanzela ya mobeko, oli na phaakolo boebakye na ná maphōo ma phelé. ²¹ Ee bolaa! Iwε okoteya nwεbi, tomiteya we mampenza! Koteya obokye bato saiba, emba iwε koibe! ²² Kokatele bato ikyela baphemba, emba iwε kokyele baphemba! Toozingye bikyeko, kasi koibe mbolo ili o makōkō ma bε! ²³ Kokyele lolendō la we o mibeko, kasi tookumole Nwaphongo waate waakumole we mina mibeko! ²⁴ Phō, nde bo wakoma bέε obokye: «Nkombo ya Nwaphongo etolami phō ya bέε onte ya bapakano.»

²⁵ Tewali ziko, ibεle sili na ntina bo kokyelele mibeko, kasi bo tokumole mibeko, na ibεle sa we, oli nde moto oli mungbōtu. ²⁶ Kasi bo moto oli mungbōtu kakumole ikyiwɔ mibeko, bomungbōtu phe ete babokye ndokolo ibεle? ²⁷ Emba yo otoiaka bεle o nzoto, bo kakokya mibeko, amoesambisa; iwε ooli na buku pha mibeko na owa bεle bε, kasi tookumole mina mibeko. ²⁸ Phō teli maphōo mawenēnē maakyele obokye moto ali Moyuda, naa mbasi ikyiwēnēnē o nzoto ikyikyele ibεle, ²⁹ kasi eli nde maphōo mabombama maakyele obokye moto ali Moyuda, emba ibεle eli nde sa motema, siute na Bolōbō, kasi sa buku phe. Owaakolo Moyuda mōna kazwe ngambo yε oka Nwaphongo, kasi

oka bato phe.

3

¹ Ntina ya iba Moyuda eli iye? Ntina ya ibele
eli iye? ² Ntina eli enene pho ya bato baso!
Emba phanza oka bato baaphexyé Nwaphongo
mambunu me. ³ Kasi tomowó bo? Bo bakyi
babaka sakokya yasengyelaka bée ikyela, bobé
pha bée phamokyela obokye Nwaphongo sakula
kokya yaa lakaka yo? ⁴ Phee! Nwaphongo
asengyesi iebana obokye ali moto wa mapho
maa phelé; nabo moto munso ali moto wa
bœlé, bowakomama we obokye: «Esengyesi
obokye oebane moto wa bosembo onte ya
maloba ma we, emba olongye imbelé saamoe-
sambisa bœ.» ⁵ Kasi bo izanga bosembo sa
banga siweninya bosembo pha Nwaphongo,
tomowó bo? Nwaphongo kazangye bosembo
waalowande yo na kabu yé? Nawo ndengye
ekyeumunya bato. ⁶ Phee! Pho boeli bomo,
Nwaphongo amosambisa mokyisi ndengye'ye?

⁷ Kasi bo bœlé pha banga boweninya bosembo
pha Nwaphongo, na pho ya nkyemó yé, pho
ya'yé nga, nakule kangiema ndokolo moto wa
masumu? ⁸ Embla, pho ya'yé tolokyele bobé pho
bolaa boyee, bookokyeminvôle bato ba bœlé
baayoko? Bato me bakokyí na etumbu!

Moto molaa o boo pha Nwaphongo tali

⁹ Ka bo? Tokuli ba, banga Bayuda na bokonzi
mi bœbi? Na ñwana bokyikyi phe! Pho toumbo
loteya obokye: Banga baso, Bayuda na baate
bali Bayuda, toli banga baso o se ya bokonzi pha

masumu. ¹⁰ Eli nde bo wakoma bée o buku pha Nwaphongo obokye:

«Moto molaa tali, na mōnōmō phee,

¹¹ moto okosōsōcō tali, na mōnōmō taalukye Nwaphongo.

¹² Bato baso tebakuli benga nzela elaa, bée baso babunza,

na mōnōmō taakyele bolaa, na mōnōmō phee.

¹³ Nōkō ya bée ili ndokolo ilita sili munōkō pha, na lolee la bē, bakate bōcle,

ngyengyi ya nzōcō eli o bibaa ba bē.

¹⁴ Nōkō ya bée yatonda na bitoo na ná maloba maa bololo.

¹⁵ Makolo ma bée makyē mizele o ikyē boma moto.

¹⁶ Iōtō na ngōngō ili o manzela maatambule bē,

¹⁷ emba nzela ya bose, bée tebāeyebe.

¹⁸ Tebali na boilakye pha Nwaphongo o miyo ma bē.»

¹⁹ Kasi toebe obokye issō ikyiwō mobeko, kaiwō na bato baso baali o se ya mobeko, phō moto satakola munōkō phō ya isamba, emba munse munso moebane mobe o miyo ma Nwaphongo.

²⁰ Kyeka phō ya'ye moto na mōnōmō eta be mola o boo phē phō ya bitoma ba mobeko, phō mobeko kateya bato nde obokye bakyesi masumu.

Bosembo bozwame na nzela ya ianola

²¹ Kasi, uñwanjwa eye, na nzela ya mobeko phe, bosembo pha Nwaphongo phaa miteya, mobeko na baimosi bawō phō ye. ²² Nwaphongo kabuya bato, bato ba bosembo o miyo me na nzela ya ianola sa bée oka Yesu Klisto.

Kakyele babona pho ya bato baso baanole, pho tewali bokyesε. ²³ Pho bato baso bakyesi masumu, emba baimasi nkyεmε ya Nwaphongo. ²⁴ Kasi Nwaphongo na ngolu yε, ababuya bato ba bosembo o miyo mε nde pha, kakyele babona na nzela ya Yesu Klisto oko baikole o masumu. ²⁵ Nwaphongo amoambya mbeka, pho obokye awe pho ya banga, pho malongo mε mamanya masumu ma banga, nzela mε Nwaphongo aeyingola pho ya bato baanole Yesu Klisto. Kakyele babona pho ya iwεninya obokye ali na bosembo. Masumu maakyeleka bato phanza, Nwaphongo akyelaka ndokolo taikaka mawεnε, ²⁶ imbele saabaka yo na motema moanda. Kateya bosembo phε imbele sa lɔlɔ, pho abe na bosembo, ambe na ibuya bato baanole Yesu bato ba bosembo. ²⁷ Oli wango babona, ekpele yɔnɔyɔ eekokyи na banga imitata eli? Phee, teli. O nkombo ya'ye? Ya bitoma? Phe, kasi o nkombo ya ianola. ²⁸ Pho toebe obokye bato babutwe bato ba bosembo o miyo ma Nwaphongo nde na ianola; kasi pho ya bitoma ba bέε bo koongye mobeko phe. ²⁹ Naa obokye, Nwaphongo akokyи ibaa nde Nwaphongo wa Bayuda? Tali na Nwaphongo wa bapakano? Eli bomo, ali na Nwaphongo wa bapakano, ³⁰ Pho Nwaphongo ali nde yo mɔnɔmε owa mobuya bato ba bosembo bato baabεlε bέε na baate baika bέε bεlε pho ya ianola. ³¹ Kyelukye iwɔɔ obokye na ianola mεna tomanya ngambo eli na mobeko? Phe, mεna tokule nde phε mobeko eyaakolo ngambo ya ηwango.

4

Ndakyisa ya Abalayama

¹ Emba tomowɔ bo phɔ ya Abalayama nkɔkɔ wa banga? Lokola moto, azwaka iye? ² Bo Abalayama abutwaka moto wa bosembo o miyo ma Nwaphongo phɔ ya bitoma ßε, akokyi imitata. Kasi oboo pha Nwaphongo phe! ³ Phɔ buku bowɔ bo? Abalayama abaka na ianola oka ɳwa Nwaphongo, emba bamotanga moto wa bosembo. ⁴ Nzuka phɔ ya moto okokyele bitoma, iphuti se tesitangyeme ndokolo ngɔlu, kasi ndokolo mbano. ⁵ Kasi phɔ ya moto otokyele bitoma kasi kaanole moto okobuya moto mobe moto wa bosembo, Nwaphongo taakyeye ianola se, kaambe mobuya moto wa bosembo. ⁶ Yango mɛna Davidi kakumisa boola pha moto okobuya Nwaphongo moto wa bosembo sakyeka bitoma ßε.

⁷ Nkɔnzɔ eli na bato balimbise ßéε boße pha ßéε ná masumu ma ßε. ⁸ Nkɔnzɔ eli na moto owa Nwaphongo taakyeye isumu se. ⁹ Bola boowɔ ßéε babona boli nde phɔ ya baabεlε na baabεlε, ndee na phɔ ya bate baika ßéε ßεlε me? Phɔ towɔ obokye ianola sa Abalayama samobuya moto wa bosembo. ¹⁰ Wango wakyelama imbεlε iye? O boo nde o sima ya ibεlε se? Teli sima, kasi phanza! ¹¹ Emba ibεlε simophe elembo ya bosembo pha zwa yo na nzela ya iamola, wataaka ba yo sa bobεlεkye. Yango mɛna abutwaka na ango wa bato bassɔ batebaika ßεlε ßéε baanola, phɔ ya obokye na ßéε babutwe bato ba bosembo. ¹² Ali na ango wa baabεlε ßε, na

baso bali o ingomba sa bato babelə nde bobesi phe, kasi na baatambule o matambe ma ianola sa ango wa banga Abalayama, oboo pha obokye bamobelə.

Mbunu ya Nwaphongo eya zwa banga na nzela ya ianola

¹³ Pho, teeli pho ya mobeko, kasi pho ya bosembo pha ianola, mbunu eya izwa mokyisi ndokolo ilaka sikabi bε, ya lakyelamaka na Abalayama na ná bana bε. ¹⁴ Bo baakumole mobeko babe mandomi, ianola nde tesikuli ba na ntina na mbunu ya Nwaphongo nde teekuli baa na elele. ¹⁵ Pho mobeko kabote yoo. Elele eteli na mobeko, tewali omɔ na lowɔɔ la itiyola mobeko. ¹⁶ Na ianola tobutwe mandomi, pho yango ebe obokye na ngɔlu na obokye mbunu eikale na ntina pho ya bankɔkɔ ba Abalayama, yango saba nde pho ya bεbamitangye baa mobeko, kasi na pho ya bamitangye ba ianola sa Abalayama, ango wa banga baso. ¹⁷ Pho wakomama obokye: «Naebuyee ango wa bato baikye.» Ali ango wa banga o boo pha owa anola yo, Nwaphongo ookoakole bawe na ookotɔkɔlɔ o mokyisi iteli. ¹⁸ Na ilemela sa saphembɛ, «aanola emba amba butwa ango wa bato baikye», bo wa wɔ Nwaphongo obokye: «Bankɔnkɔ ba wε bamoba bobo.» ¹⁹ Na bokyekakye nzoto ye, abaka phɛnɛphɛ na mambula munkama kasi taika phɛmbe o ianola - Nabo awenekye obokye yo na ɲwanjwasi wε Sala bakotoo babutoo phɛnɛ phɛ na iwaa. ²⁰ O boo pha mbunu ya Nwaphongo, taika ika ziko, kasi azwaka bokusi na ianola

emba amba phē Nwaphongo nkyēmō. ²¹ Abaka na ianola obokye Nwaphongo ali na mwiya ḥwa ikokya yaalakyela yo. ²² Yango mēna Nwaphongo atanga Abalayama o molōngō ḥwa bato ba bosembo, phō ya ianola sē. ²³ Nzuka tewaikaka komama babona phō ye mampenza obokye: «Yango mēna bamotanga o molōngō ḥwa bato ba bosembo». ²⁴ Kasi na phō ya banga mē baanola, phō toanole oka moto owa kundwa onte ya bawe, Nkolo Yesu. ²⁵ Bamokaba o iwa phō ya bobe pha banga, amba kundwa phō ya ilobuya na banga bato ba bosembo.

5

Bose boli onte ya banga na Nwaphongo

¹ Yango mēna, toli bato ba bosembo phō ya ianola sa banga, toli bose na Nwaphongo phō ya Nkolo wa banga Yesu Klisto. ² Na nzela yē, na ianola, baloanosi izwa ngōlu ya Nwaphongo ekyekyele obokye tomitate na molemo ḥwa nkyēmō ya Nwaphongo. ³ Na koleka, tomitate na o mampasi, phō toebe obokye mpasi kabote ilendendala, ⁴ ilendendala kabote iititala simekyi bē, iititala simekyi bēs sibote molemo. ⁵ Emba molemo taakate, phō Bolōbō Bosantu phaalophēkyē bē, anyangola lozingo la Nwaphongo o mandondo ma banga. ⁶ Phelē, wataka ba banga naino sa bokusi, Klisto, o imbelē sameka bē, awa phō ya bato babe. ⁷ Eli nkamba obokye baanole iwa phō ya moto molaa. Moto akoyi ikoka izwa bokusi pha iwa phō ya moto molaa. ⁸ Kasi Nwaphongo kateya lozingo

le oka banga na bobo: Klisto awa phɔ ya banga, mɛna totaba naino bato ba masumu. ⁹ Emba oobuto banga uŋwaŋwa eye bato ba bosembo phɔ ya malongo mɛ, tomobika nɛ o kabu ya Nwaphongo. ¹⁰ Phɔ bo ebe obokye wataka ba banga banguna ba Nwaphongo, tobɔŋgyɛkye nɛ na iwa sa Nwana wɛ, ka ombi bɔŋya banga, tomobika na bomɔɔ phɛ. ¹¹ Teli nde bəbona, waakule mitata banga oka Nwaphongo na nzela ya Nkolo wa banga Yesu Klisto, na nzela ya yɛ, uŋwaŋwa eye, tozwe maɓɔŋgye.

Adama na Klisto

¹² Isumu sanyɔɔ o mokyisi na nzela ya moto mɔnɔmɔ, Adama, emba iwa na nzela ya isumu. Nde bomɔɔ iwa siesi phɔ ya bato basɔ, phɔ bato basɔ bakyela isumu. ¹³ Phɔ, nɔnɔ o mobeko, isumu sabaka o mokyisi emba na bo isumu tesaikaka zwa etumbu wa tewabaka mobeko. ¹⁴ Kasi uta oka Adama nɔnɔ oka Mose iwa sabaka, na oka batebaikaka kyela isumu na itiyola mobeko ndengye yɛcuyɛ na Adama owa ulana na owa moyo.

¹⁵ Kasi tewali bomɔ phɔ ya ikabo sa ngɔlu phɔ ya bofɛ. Phɔ, bo phɔ ya bofɛ pha moto mɔnɔmɔ bato baikye bawɛ, ka phɔ ya ngɔlu ya Nwaphongo, ngɔlu eelokyelesi yo na moto mɔnɔmɔ, Yesu klisto, enyango na boikye mi bato boikye. ¹⁶ Emba teli bomɔ mɛ phɔ ya ikabo bo phɔ isumu sa moto mɔnɔmɔ. Phɔ, phɔ ya isumu sa moto mɔnɔmɔ isamba sikambe o etumbu, kasi bofɛ boikye, ikabo sa ngɔlu sikambe o bosembo. ¹⁷ Phɔ bo phɔ ya moto mɔnɔmɔ, na nzela ya bofɛ pha moto mɔnɔmɔ iwa siesi, ka phɔ ya

moto mənɔmɔ Yesu Klisto, bato baikye baamoba na bomɔ bamozwa ngɔlu na boikye na ikabo sa bosembo. ¹⁸ Yango məna, ooli phɔ ya bobè pha moto mənɔmɔ bato basɔ bazwe etumbu, nde bomɔ mɛ phɔ ya etoma ya bosembo ya moto mənɔmɔ, eli phɔ ya bato basɔ bosembo boo ambya bomɔ. ¹⁹ Nde phɔ ya obokye na izanga botosi pha moto mənɔmɔ, bato baikye babutwakyi bato bamasumu, nde bomɔ mɛ na itosa sa moto mənɔmɔ bato babuto bato ba bosembo o miyo ma Nwaphongo. ²⁰ Mobeke moesi phɔ ya obokye bobè botonde. Elele eli masumu maikye, ngɔlu na yango etondi wamɔ. ²¹ Phɔ ya obokye bo oesi isumu phɔ ya iwa, nde bomɔ phɔ ya bosembo, ngɔlu eesi phɔ ya bomɔ pha bobelɛ na nzela Yesu Klisto, Nkolo wa banga.

6

Iwa na bomɔc oka Yesu Klisto

¹ Tomba wɔ bo? Toikale nde oikyela maasumu, phɔ ngɔlu ya Nwaphongo etonde? ² Tekokyи iba bomɔ. Na isumu toli bawe, tomba kula bika na isumu ndengye'ye? ³ Na bɛɛ kobungye obokye banga basɔ baabatisama na nkombo ya Yesu, tobatisama na iwa sɛ? ⁴ Na fatisimo, na iwa sɛ, tokundamaka nɛ, phɔ ya obokye bo wakundwa Klisto onte ya bawe na nkyemɔ ya Tata, na banga mɛ nde bomɔ tobikye na bomɔc pha sika. ⁵ Phɔ bo tobuto nɛ moto mənɔmɔ, toulaa nɛ o iwa sɛ, tomba kula ulana nɛ mɛ o ikundwa sɛ. ⁶ Toebe na bolaa: Mobezi ɲwa banga mookasi ɲwa bakama nɛ o ekulusu phɔ ya obokye nzoto ya masumu imane phɔ banga sakula ba baombo ba masumu.

⁷ Phɔ̄ moto oowe aikolami na masumu. ⁸ Bo towe molɔ̄ngɔ̄ na Klisto, toli na ianola obokye tomobika ne. ⁹ Phɔ̄ toebe obokye: Waakundwa yo onte ya bawe, Klisto etakule waa. Iwaa tesikuli ba na bokonzi o ikolo se. ¹⁰ Phɔ̄ na iwaa, awe phɔ̄ ya isumu mbala uyaŋyɔ̄ phɔ̄ ya boñele. Kasi na bomɔ̄, ali na bomɔ̄ phɔ̄ ya Nwaphongo. ¹¹ Yango mɛna na bɛ̄e, omikpe obokye na isumu, oli bawee emba na Yesu Klisto, oli na bomɔ̄ phɔ̄ ya Nwaphongo.

¹² Eli obokye isumu tesikuli ba na bokonzi mi nzoto ya bɛ̄e ikyi we phɔ̄ ya ietomisa ianola maphowa mabe me. ¹³ Sakyelela binango ba nzoto ya bɛ̄e phɔ̄ ya masumu ndokolo biñwanele ba maphɔ̄ mate mali na bosembo, kasi ndokolo bato baakundwa onte ya bawe, na binango ba nzoto ya bɛ̄e, ndokolo biñwanele ba bosembo, omiambya o etoma ya Nwaphongo. ¹⁴ Phɔ̄ isumu etesikule ba na bokonzi o ikolo sa bɛ̄e, phɔ̄ bɛ̄e tokuli ba o se ya mibeko, kasi o se ya ngɔ̄lu.

Tokyelele bosembo

¹⁵ Emba kyelukfye iwɔ̄ bo? Tomokyela masumu phɔ̄ tolokuli ba o se ya mibeko, kasi o se ya ngɔ̄lu? Teli bomɔ̄! ¹⁶ Toebe obokye wamiambya bɛ̄e oka moto ndokolo moombo phɔ̄ ya imokumola, oli baombo ba ookokumle bɛ̄e, naa ba isumu sikambe o iwa, naa ba itosa sikambe o bosembo. ¹⁷ Kasi Nwaphongo akumisame obokye, na bo phanza bɛ̄e wabaka baombo ba masumu, kasi uŋwaŋwa eye obuto itosa na motema mɔ̄nɔ̄mɔ̄ lolengye la mateya mazwaka bɛ̄e. ¹⁸ Tokuli ba baombo ba masumu,

obuto baombo ba bosembo. ¹⁹ Nakpe mowosi ηwa bomoto phɔ̄ ya ewɔ̄lɛ phɔ̄ ya bokɔ̄ pha nzoto. Phanza, wabaka ndokolo baombo ba maphɔ̄c ma be maatome itɔ̄mbelɛ Nwaphongo. Nde bomɔ̄ uŋwaŋwa eye, omiambya mouwosi ndokolo baombo ba maphɔ̄c maalaa phɔ̄ ya bomɔ̄ bosantu. ²⁰ Phɔ̄, waabaka bɛ̄s baombo ba masumu, maphɔ̄c ma bosembo temaikaka ekyeka. ²¹ Wamba zwa omɔ̄ iye? Uŋwaŋwa eye, maphɔ̄c makyelaka bɛ̄s obuto komaokyele sɔ̄o, phɔ̄ suka ya mε eli iwa. ²² Kasi uŋwaŋwa eye, tokuli ba baombo ba masumu, obuto baombo ba Nwaphongo, wamokyela maphɔ̄c ma bosantu. Suka ya mε eli bomɔ̄ pha bobelɛ. ²³ Phɔ̄ iphuti sa isumu eli iwa. Kasi ikabo si ambya Nwaphongo pha, eli bomɔ̄ pha bobelɛ onte ya Yesu Klisto Nkolo wa banga.

7

Imana o boombo ηwa mibeko

¹ Baande, bɛ̄s kobungye obokye nawɔ̄ phɔ̄ ya bato baebe mibeko obokye, mibeko mili na bokonzi o ikolo sa moto nde imbelɛ sitaa yo ba na bomɔ̄? ² Yango mɛna, ηwaŋwasi wa bolonga ali o se ya mibeko ma lele wε bo naino lele mε ali na bomɔ̄. Kasi bo lele awe, ηwaŋwasi takuli ba o se ya mibeko ma lele mε. ³ Emba bo moloo wε ata ba na bomɔ̄, bo akyε ba na lele mosuu, mɛna akyesi phemba. Kasi bo lele awe, takuli ba o se ya mibeko. Emba bo akyε ba na lele mosuu, mɛna taïkyi kyela phemba. ⁴ Baande na nga, phɔ̄ ya bɛ̄s eli nde bomɔ̄ mε, wawaka phɔ̄

ya mibeko, elele yɔnɔyɔ na Klisto, phɔ ya ibutwa bato ba mosuu, owa kundwa onte ya bawee, phɔ ya obokye tobotele Nwaphongo mbuma.

⁵ Phɔ waataka ba banga tobengye bitoma ba bomoto, maphowa mabe maatomisa mibeko makylelaka onte ya banga emba malotomaka o iwa. ⁶ Kasi uŋwanjwa eye, tolukuli ba baombo ba mibeko, obakyi banga bawe ndokolo baloakya o bɔlɔkɔ. Tokokyi ikyelea Nwaphongo na ndengye enyakune o se ya bokonzi pha Bolɔbɔ, kasi na ndengye ekasi phe, o se ya bokonzi pha mibeko miakoma ße.

Mibeko na masumu

⁷ Tomoeƿɔlɛ bo? Mibeko mili masumu? Phe! Kasi naebi masumu nde phɔ ya mibeko. Yango mena sikokyи ieba imengyela bo mibeko temiwɔkɔ obokye: «We samengyela». ⁸ Kasi waateyaka mibeko obokye: Kyeka masumu, masumu mazwa nzela oka nga, mamba ntoma imengyela mbolo ndengye na ndengye. Bo mibeko temili, masumu temali na bokusi. ⁹ Kalakala wataka ba nga saeba mibeko, nabaka na bɔmɔɔ. Kasi wa sɔsɔlɔ nga mibeko, masumu mabandi ibutwa na bokusi, ¹⁰ emba nga nali mowe. Nwaphongo ambya mibeko phɔ obokye miphe bato bɔmɔɔ. Kasi nga mibeko mimbomi. ¹¹ Waoka nga mibeko, masumu mazwe nzela oka nga, ndondo ya nga enkose phɔ nakyele masumu, yango mena masumu mambomi. ¹² Yango mena, mibeko ma Mose mauta na Nwaphongo, mitindo ma mango mili misantu, mibeko mɛ mili ma bosembo na maiilaa. ¹³ Embo yango kyelukye iwɔ obokye ekpele mɛ elaa ya mboma?

Phe, teli bomoo. Kasi eli nde masumu maamboma. Masumu me makpa ekpele elaa, maamba mboma na yango. Eli pho baebe obokye masumu mali phelé masumu. Emba pho ya mibeko, masumu mawenée na bofe koleka.

Moto ali moombo wa masumu

¹⁴ Toebe obokye mibeko miute na Nwaphongo, kasi inga nali nde moto. Nabuto moombo ñwa masumu. ¹⁵ Ikyikyele nga, siisɔɔlo. Pho sikyele ikyi zingye nga ikyela, kasi nakyele nde iteiizingye nga. ¹⁶ Bo siizingye ikyikyele nga, mena naanole obokye mibeko mili milaa. ¹⁷ Yango mena, bofe bokyele nga, teli nga ookobokyele, kasi eli nde masumu maali onte ya nga maabokyele. ¹⁸ Pho na ebe obokye ekpele elaa teli onte ya nga, nawo onte ya nga lokola moto. Nazinge ikyela bolaakasi siikokye ibokyele. ¹⁹ Yango mena, sikyele lowo lolaa lozingye nga ikyela. Kasi nakyele nde lowo lobe loote loozingye nga ikyela. ²⁰ Bo nakyele lootelozingye nga ikyela, mena kyelukye iwɔ obokye teli nga moto ookokyele bomoo, kasi eli nde masumu maali onte ya nga. ²¹ Emba nga nawene bofo: Bo nazinge ikyela bolaakasi, nawene obokye nakule kyele nde bofe. ²² Kyelukye iwɔ obokye o ndondo ya nga nasepele na mibeko ma Nwaphongo. ²³ Kasi nawene obokye o ndondo ya nga, wali mobeko mosuu muñwane na mibeko ma Nwaphongo. Mobeko me onte ya nga mumbuya moombo ñwa masumu. ²⁴ Moto wa ngɔŋɔŋɔ boli nga! Owa mumanya o boombo pha nzoto ikyitome

o iwaa iye nza? ²⁵ Nwaphongo akumisame na nzela ya Yesu Klisto Nkolo wa banga! Emba inga mampenza na maumanya ma nga natosa mibeko ma Nwaphongo. Kasi nzoto ya nga ya bomoto kyizingye obokye nabengye masumu.

8

Bom   boute na Bol  pha Nwaphongo

¹ Emba injwa  wa eye, Nwaphongo etaingya bato baangana na Yesu Klisto. ² Ph   mo  beko   wa Bol  pha mooloph   b  m  c   pha ph  le na nzela ya Yesu Klisto moli mibanga, tolokuli ba baombo ba mo  beko   wa masumu na   wa iwaa. ³ Mibeko na Mose temaikaka koka iloph   bom  c   ph   banga bato toli na bok  . Toloikaka koka itosa mibeko kasi lootelaikaka koka mibeko ikyela, Nwaphongo alokyela. Ph   ya ilokyela, atom   Nwana w   o mokyisi, abuto moto, aulanaka na banga bato ba masumu ph   ya imanya masumu ma banga. Yango mena, Nwaphongo amba ingya Nwana w   o elele ya banga ph   taazingye masumu. ⁴ Nwaphongo akyela baabona ph   tozwe nzela ya ikyelela mibeko m  , banga baatambule o nzela ya Bol  pha kasi bate batambule o nzela ya nzoto. ⁵ Bato baabikye o nzela ya bomoto, baumunya nk  lo is   nde maph  c   masepelisa nzoto. Kasi bato baabikye o nzela ya Bol  pha, b     baumunya nk  lo is   nde ikyela maph  c   maasepelisa Bol  pha. ⁶ Bo toumunya nk  lo is   nde maph  c   maasepelisa nzoto, mena eli nzela ya iwaa. Kasi botoumunya

nkələc̄ is̄ nde maph̄c̄ maasepelisa Bol̄eb̄o, to-mozwa bom̄c̄ pha phele na bose. ⁷ Bato baaumunya nkələc̄ is̄ nde maph̄c̄ maasepelisa nzoto ya b̄e, bali banguna ba Nwaphongo. Tebaabengye na mibeko ma Nwaphongo, tewali nzela obokye baamotosa. ⁸ Bato fabikye o nzela ekyesepelisa nzoto, te bakokyi isepelisa Nwaphongo. ⁹ Kasi b̄e, toobikye o nzela ya maph̄c̄ maasepelisa nzoto. Kasi b̄ēe kobikye o nzela eyaka Bol̄eb̄o pha Nwaphongo ph̄c̄ Bol̄eb̄o me boli onte ya b̄e. Bo moto tali na Bol̄eb̄o pha Yesu Klisto onte ye, tali moto wa Yesu Klisto. ¹⁰ Bo Klisto ali onte ya b̄e, na bo nzoto ya b̄ēe isengyesi iwa ph̄c̄ wakyela masumu, kasi Bol̄eb̄o ph̄c̄ boeph̄e bom̄c̄, ph̄c̄ Nwaphongo aebuya b̄ato ba bosembo o miyo me. ¹¹ Kasi bo Bol̄eb̄o pha Nwaphongo owaakola Yesu Klisto o iwa ali phele o nte ya b̄ēe, emba nde ona Nwaphongo me amoakola nzoto ya b̄ēe o iwa me na nzela ya mwiya ɻwa Bol̄eb̄o ph̄c̄ boli onte ya b̄e. ¹² Ph̄c̄ oli wango babona bande na nga, esengyesi obokye tobikye bokozingye Bol̄eb̄o kasi bokozingye nzoto ya banga phe. ¹³ Bo obengyi nzela ya maph̄c̄ maasepelisa nzoto ya b̄ēe wa mowaa. Kasi boeph̄e Bol̄eb̄o nzela na mwiya nw̄e, wamole bōb̄el̄e map̄h̄c̄ mabe makyele b̄e, emba wamoba na bom̄c̄. ¹⁴ Bato bas̄c̄ baakambame na Bol̄eb̄o pha Nwaphongo bali bana ba Nwaphongo. ¹⁵ Ph̄c̄ Bol̄eb̄o phaeph̄e Nwaphongo teboebuya baombo, naa bokule ephe ibale. Kasi eli nde Bol̄eb̄o Bosantu booebuya bana ba Nwaphongo,

boolotome ibanga Nwaphongo obokye «Aba, Tata!» ¹⁶ Boləbə me boloteya o mandondo ma banga obokye toli bana ba Nwaphongo. ¹⁷ Phə toli bana bə, emba tomozwā mbolo isə indaa ikyi bombe yo phə ya banga. Tomoizwa moləngə na Yesu Klisto phə banga ne tonyəkəmə elele ucyəcə. Embar na banga me tomozwā nkyemə elele ucyəcə ne.

Nkyemə ikyiloziya

¹⁸ Naebe obokye minyəkə miiwəne banga lələ eye mili ndokolo ŋwana ekpele mokyikyi wa phaa. Temiikyi bubanaa na ŋwana bokyi bobo na nkyemə ya loteya Nwaphongo. ¹⁹ Bikpele bisə biakyela Nwaphongo biziya na phowa. Bizingye na boikye iwəne mokələ ŋwa moweninya Nwaphongo bana bée nkyemə ya bə. ²⁰ Phə bikpele bisə biakyela yo Nwaphongo te bikuli baa na ntina. Bikpele bye mampenza, te biikaka zinga bomčč. Eli nde Nwaphongo owazinga bomčč. Kasi nkələ isə kalemele, ²¹ phə mokələ mənəmə aamokandola na bikpele bisə biakyela yo. Bikpele me etebikule baa ndokolo baombo, etebikule phələ, biamozwa nkyemə ndokolo bana ba Nwaphongo, biamozwa bosəmi. ²² Toebe obokye nənə lələ bikpele bisə biakyela Nwaphongo bikyimele. Bili na bələsi ndokolo ŋwaŋwasi okosweya. ²³ Boləsi me tebookye nde bikpele na bikpele. Na banga bawaa baphe Nwaphongo Boləbə phanza na baamokula phə yo nkyemə, na banga tokyimele o mandondo ma banga me. Toziya na phowa iikye obokye Nwaphongo alobuya

bana bε, kyelukye iwɔ obokye amanya nzoto ya banga o malɔsi. ²⁴ Nwaphongo alobikya kasi naino toloweni maphɔɔ masɔ, tolemele nkɔlɔ iṣo obokye toomawε ne. Waamowenε banga na miyo maphɔɔ malemelakyi banga, etelookule malemela phɔ mabuto ma banga. Moto ookolemele ekpele ekye wεnε yo nza? ²⁵ Kasi phɔ naino toloweni ekpele ekyelemele banga, emba tokangye motema, toziya na phowa iikye. ²⁶ Nde bomɔɔ, Bolɔbɔ ne kaya losunga, banga bate bali na mwiya o nzela ya Nwaphongo. Phɔ toloebe ibɔndεlε na bolaa. Kasi Bolɔbɔ yo mam-penza ka bɔndεlε Nwaphongo o elele ya banga, kanyingonele, koleka ndengye ekokyи iwɔ bato. ²⁷ Nwaphongo kaebe ili o mandondo ma bato. Embo kaebe na ikyiumunya Bolɔbɔ me, phɔ Bolɔbɔ kabɔndεlε o elele ya bato, kamobɔndεlε na ndengye ekyezingye yo. ²⁸ Toebe obokye o maphɔɔ masɔ, Nwaphongo kakyele phɔ ya bola pha bato baamozingye, bato bawaa baabanga yo kokokana na յwango nwε. ²⁹ Phɔ bato baunva ɔlɔ yo, aunva kana ibabuya ndokolo Nwana wε, obokye Nwana wε abe bola onte ya bana baikye. ³⁰ Baaołɔ unva ɔlɔ Nwaphongo phanza, amba na babanga. Baabanga yo, ababuya na bato ba bosembo, emba baabuya yo bato ba bosembo, abaphε na nkyemɔ ye.

Lozingo lonenε la Nwaphongo

³¹ Embo toombe kula wɔɔ ɓo? Bo Nwaphongo ali mbale na banga, owaalotεmεlε nza? ³² Embo Nwaphongo, yo otoiaka ima Nwana wε, amoambya obokye aya waa phɔ ya banga basɔ, emba

takokyи ilophε na banga mε iso molɔngɔ Nwana wε? ³³ Owa mophunda bato ba olo Nwaphongo nza? Moto phe. Phɔ eli Nwaphongo owa babuya bato ba bosembo. ³⁴ Okokyи ibaingya nza? Moto phe. Phɔ Yesu Klisto ali moto owa waa, aambakula naakundwa, ali o boloo pha Nwaphongo, kambe na bondεlε phɔ ya banga. ³⁵ Owaalokabola na lozingo la Yesu Klisto nza? Mampasi, minyɔkɔ, bato baalonyɔkɔlɔ, manzala, bobola, ikama, iwaa? ³⁶ Bowakoma bée o buku pha Nwaphongo obokye: «Phɔ ya wε Nwaphongo, imbelε sisɔ toli o ikama sa iwaa. O miyo ma bato tobuto ndokolo mampate makye bée boma.» ³⁷ Kasi tolongye minyɔkɔ misɔ mamina na mwiya ɳwa okolozingye. ³⁸ Phɔ nali na ianola obokye tewali ekpele eyaa lokabola na lozingo la Yesu Klisto: Ebe iwaa, ebe bomɔɔ, ebe banze, ebe malɔgbɔ, ebe mapħɔɔ maa lɔlɔ eye, ebe mapħɔɔ maamoyaa, ebe iso iili na mwiya, ³⁹ ebe phembɔ yaa ikolo, ebe na phembɔ yaa o se, ebe iso yaakyelama, ekpele nɔnɔ cɔnɔyɔ teekokyи ilokabola na lozingo la Nwaphongo laaweninya yo onte ya Yesu Klisto Nkolo wa banga.

9

Nwaphongo na bato ba Izalayele baaclo yo

¹ Mapħɔɔ mamowɔ nga mali maa phεlε, phɔ nali moto wa Klisto, sikosa. Bolɔgbɔ kanteya obokye mapħɔɔ maawɔ nga mali mapħelε, na ndondo ya nga kyeanole smøg cɔmɔ mε. ² Nali na ngɔngɔ boikye, imbelε sisɔ nali na bolɔsi o

motema, ³ phɔ ya Bayuda bato ba ibota sa nga. Bebi na nga ba ibota sɔnɔsɔ. Bo nzela ebakyi, nazingye obokye Nwaphongo anvambe, ambe nakabola na Yesu Klisto phɔ yabola pha bεbi na nga ba ibota sa nga. ⁴ Baali bana ba Isalayεlε, Nwaphongo abaɔlɔ phɔ bæbe bana bε, abateya nkycɛmɔ yε, akyela na bέε basangola, abaphε mibeko, abateya nzela ya imobɔndεlε, abaikyela mambunu. ⁵ Baali bankɔkɔ ba Abalayama. Yesu Klisto ne wa butwa yo moto, ali wa ibota sa bε. Kasi tebaika moanola. Yo, Klisto ne ali Nwaphongo, ali o ikolo sa maphɔɔ masɔ. Tomokumbele phɔ ya boβεlε. Amε. ⁶ Teli obokye Nwaphongo taika kyela yaalakaka yo. Alokyela na baakolo bana ba Isalayale. Na wɔ bo? Na wɔ ngakye bana bayɔkɔ tebali baakolo bana ba Nwaphongo. ⁷ Abalayama abaka na bana baikye, kasi bέε basɔ tebali baakolo bana bέε bo wa wɔ Nwaphongo. Kalakala Nwaphongo amba wɔ na Abalayama yokye: «Baakolo bana ba wε bamotɔkɔlɔ oka bana ba Izake.» ⁸ Kyekukye iwɔ obokye: Onte ya bana basɔ ba Abalayama, bέε basɔ tebali bana ba Nwaphongo. Nwaphongo kawɔ yokye baakolo bana bέε eli nde babota yo kokokana na mbunu eya ikyelaka yo Abalayama. ⁹ Mbunu eya moikyelaka Nwaphongo eli obokye: Waamokoka imbele simekyi nga, namokula yaa, Sala amobota nwana wa lele. ¹⁰ Teyaikaka ba nde Sala yo mampenza. Lebeka abaka nwaniwasi wa nkɔkɔ wa banga Izaka. Aekamaka zaa.* ¹¹⁻¹² Nwaphongo awɔkɔ ne yokye: «Mosi

* **9:10** 9.10 Mapasa

amoleka bola.» Wa wə Nwaphongo babona tebaikaka kyela naa maphoo maala naa maphoo maabe, tebataka na botama. Nwaphongo akyela babona pho ya iteya obokye kakyele nde bozingye yo. Ka əlo moto we onte ya bato, tamoočo pho ya maphoo maala makyele yo.

¹³ Nde bowakoma bée o buku pha Nwaphongo obokye: «Iwaphongo awə yokye nazinga Yakobo, naina Esau.» ¹⁴ Emba tomba wə bo? Tomowə obokye Nwaphongo taakyele maphoo na bosembo? Phe, teeli babona! ¹⁵ Amba wə na Mose yokye: «Bo nazingyi ikyela moto bolaa, na bokyela. Na bo nazingyi ooka moto ngongo, naamooka ngongo.» ¹⁶ Emba wa əlo Nwaphongo moto, kamoočo nde pho azingyi imokyela bolaa, teeli pho moto azingyi, naa pho ya etoma ye.

¹⁷ Wakomama o buku pha Nwaphongo obokye Nwaphongo awəkə pho ya Falo yokye: «Naeteyə mokonzi pho naweninya oka bato basə bokusi pha nga miwə na pho nkombo ya nga eokane o mokyisi mobimba.» ¹⁸ Yango mena, towenə obokye Nwaphongo kakyele bolaa na moto oozyingyi yo. Moto oozyingyi Nwaphongo obokye abe sa motosa, Nwaphongo kakyele nde obokye abe samotosa bomoo.

Yc na ngongo ya Nwaphongo

¹⁹ Naa moto mənəmə amowə na nga obokye: «Bo ebe babona, pho ya'ye Nwaphongo kaoya bato? Bato bakyele ka nde ya baatoma yo mampenza?» ²⁰ Nwəbi na nga, iwə moto okowə babona, oli nza obokye oikyele Nwaphongo ziko? Mbongo ekokyı iwə na owa ekyelela

obokye: «Phɔ ya'ye onkyesi ndengye eye?» ²¹ Mokyesi ɳwa mambongo ali na bokonzi pha ikyela ekpele ezingyi yo na manyete; nde na manyete me akokyi ikyela mbongo eya motuya na mbongo eteli na motuya. ²² Emba bo Nwaphongo azingakyi ifa ya mokyesi ɳwa mambongo, eli lowɔ la wε? Azingaka obokye bato baebe obokye ali na yɔɔ, ali nana mwiya. Emba kakangye motema phɔ ya bato baokyele yo yɔɔ na baakokyi yo iboma. ²³ Kasi Nwaphongo azingaka obokye bato baebe obokye ali na nkyemɔ nzikye, kambe na kabela bato bazingye yo ikyela bolaa nkyemɔ me. Aloబongya phanza obokye tozwe nkyemɔ me. ²⁴ Toli banga basɔ bato baabanga Nwaphongo phɔ ya ifa bato bε. Taika olo nde oka Bayuda na Bayuda, abanga na bato basuu me. ²⁵ Nde bo wawɔ yo obuku pha Oze yokye: «Bato batebaikaka baa phanza bato banga, nababanga bato banga, na ibota satesaikaka nga zinga, nasibanga ibota saalɔbɔ nga zinga. ²⁶ O elele eya wɔkɔ nga na bεε obokye: "Toli bato banga", nde oena elele me, nga Nwaphongo ooli na bɔmɔɔ, nababanga bana banga.» ²⁷ Ka phɔ ya bato ba Isalayεlε, moimosi Isaya awɔ phɔ ya bε, aimola yokye: «Nabo bato ba Isalayεlε babaka baikye ndokolo musengye o mokukulu ɳwa ebale, eba obokye baamobikya Nwaphongo tebali baikye. ²⁸ Nkolo Nwaphongo etaa kɔkɔ, amoyakyela mapħɔɔ masɔ maawɔ yo o mokyisi.» ²⁹ Nde bɔwawɔkɔ ona Isaya phanza yokye: «Bo Nkolo Nwaphongo okokambe mapħɔɔ masɔ taikaka

manya ndambo ya bana babanga, nde towee ndokolo bato ba Sodom na Gomola.»

Yesu ali ndokolo ibanga siibakyitinya bato

³⁰ Emba tomowō bo? Towō obokye bato bate bali Bayuda bēé tebaikaka luka nzela ya ibutwa bato ba bosembo o miyo ma Nwaphongo. Kasi injwaŋwa eye babuto bato ba bosembo o miyo ma Nwaphongo phō bamoonosi. ³¹ Bayuda bēé balukaka mibeko phō bamibōngya obokye babe bato ba bosembo o miyo ma Nwaphongo, yango mēna bakaa o nzela. ³² Bakaa phō ya'ye? Phō baumunyaka obokye bamoba bato bosembo na misala miafaka bēé bakyele, kasi te baikaka onola Nwaphongo. Emba bamba zuma o ibanga. ³³ Ibanga mē eli Yesu Klisto, siiwō o buku phā Nwaphongo. O buku, Nwaphongo awō yokye: «Okyemela nakyesi ibanga sōcōsō o mokyisi njwa Siyona, bato bamobakatana misango. Bato bamokaa phō ya ibanga mē. Kasi phō ya moto owa moanola ibanga mē etesimophē sōcō.»

10

¹ Bande na nga, nazingye na boikye obokye bato banga Bayuda bayee phō Nwaphongo ababikya. Nañōndelē Nwaphongo na boikye phō ya lowō mē. ² Naebe obokye bazingye ibenga Nwaphongo phelē, kasi tebaebe eya kolo nzela. ³ Phō tebaika sōsōlo nzela ekyebuya Nwaphongo na yango bato, bato ba bosembo o miyo mē. Bazingaka ibenga nde nzela ya bēé mampenza. Yango mēna bale nzela ekyebuya Nwaphongo na yango bato, bato ba bosembo o

miyo mε. ⁴ Nawɔ babona phɔ waaya Yesu Klisto, ayaa unva bokusi pha mibeko ma Mose, akyela babona phɔ bato basɔ ba moanole babutwe bato ba bosembo o miyo ma Nwaphongo.

Moto munɔ̄ okoanole Yesu Klisto amobika

⁵ Mose akoma phɔ ya nzela ya ibutwa moto wa bosembo na mibeko, akoma yokye: «Moto ookotosa mibeko misɔ̄ amozwa bomɔ̄ɔ̄ pha phɛlɛ phɔ ya mibeko.» ⁶ Kasi nzela ekyebuya bato ba bosembo o miyo ma Nwaphongo phɔ baamoanole, nzela mε ekyesε. O buku pha Nwaphongo bawɔ̄ phɔ ya nzela mε obokye: «Samiwɔ̄le obokye: Owa mobaa oikolo nza?» (Kyelukye iwɔ̄ obokye owa mokyε banga Klisto aute nza). ⁷ Samiwɔ̄le na obokye: «Owa munyɔ̄lo ose ya manyεtε onte ya bawe nza?» (Kyelukye iwɔ̄ obokye owamokyε banga Klisto obokye atɔ̄kɔ̄lo nza). ⁸ Buku pha Nwaphongo bɔwɔ̄ nde obokye: «Iloba sa Nwaphongo sili phɛnɛphɛ na wε, tesili itakyε na wε, iloba mε sili o munɔ̄ko ɔ̄jwa wε, sili na o ndondo ya wε.» Iloba mε eli nde sango siiteya banga bato obokye basengyesi ianola Nwaphongo. ⁹ Bo kowɔ̄ na munɔ̄ko ɔ̄jwawε obokye Yesu ali Nkolo, na bo koanole o ndondo ya wε obokye Nwaphongo amoakola o bawe, Nwaphongo amoebikya. ¹⁰ Bo toanosi Yesu phɛlɛ tobutwe bato ba bosembo o miyo mε. Bo towɔ̄ na munɔ̄ko obokye Yesu ali Nkolo, Nwaphongo aalobikya. ¹¹ Nde bo wakoma bέε o buku pha Nwaphongo obokye: «Bato basɔ̄ baamoanole eta baphε ssɔ̄.» ¹² Yango mεna ebe moyuda,

ebe baate bali Bayuda, bokyεsε teboli, Nkolo nde yo mɔnɔmɔ ali Nkolo wa bato basɔ, kakyele bolaa oka bato basɔ baamobɔndεlε. ¹³ Eli bo wakoma bέε o buku pha Nwaphongo obokye: «Bato basɔ baamobɔndεlε Nkolo bamobika.» ¹⁴ Kasi baamobɔndεlε ndengye'ye bo naino tebamoanosi? Baamoanola ndengye'ye bo naino tebaokyi Simo ye? Bamooka simo ye ndengye'ye bo bato baibaimola yango te bali? ¹⁵ Emba baabaimola ndengye'ye bote babatomi? Eli nde bowakoma bέε o buku pha Nwaphongo obokye: «Eye bolaa, na matambe ma bato baaya imola Simo Elaa!» ¹⁶ Kasi bato basɔ tebaika anola Simo Elaa mε. Moimosi Isaya yo mampenza awɔ yokye: «Nkolo, owaanola Simo eyaimolaka banga nza?» ¹⁷ Yango mεna, ianola siute na ioka Simo, Simo mε eli maloba ma Klisto. ¹⁸ Phɔ oli yango babona, natune motuna monɔmɔ, na wɔ ngakye: Bato ba Isalayεlε tebaika aoka Simo Elaa phεlε? Phe, baeyoka. Nde bo wakoma bέε obuku pha Nwaphongo obokye: Bato bakyεmiwɔ Iloba sa Nwaphongo o mokyisi moñimba. «Nyεsi ya bέε yooka mboka esɔ ebe na o bilele bia itakye.» ¹⁹ Emba natune motuna mosuu ngakye: Bato ba Isalayεlε te baika sɔsɔlɔ na bolaa? Mose awɔ phanza yokye: Nwaphongo yokye: «Namokyela obokye wamookyela ekolo eteli na ngambo zuwa. Na mokyela obokye obe na yɔɔ na ekolo ya bato baatebali na malondo.» ²⁰ Sima mε moimosi Isaya awɔ na iwɔ yokye: Nwaphongo kawɔ yokye: «Bato batebaikaka baa bandukye, banzwee. Namiwεninye na bato

batebaikaka baa banzongye ekpele.» ²¹ Kasi phɔ ya bato ba Isalayεlε, Nwaphongo kawɔ na munɔkɔ nwε yokye: «Naelolesi bato banga mañɔkɔ nzanga mobimba obokye baye, kasi bali na nzoto nkusi, tebaikyi anola ikyi wɔ nga.»

11

Nwaphongo taikyile bato ba Isalayεlε

¹ Embo nakule tuna motuna mosuu: Boli wango baabona, kyelukye iwɔ obokye Nwaphongo ale bato bέε Isalayεlε? Phe, na mbała! Phɔ nga mampenza nali moto wa Isalayεlε. Nauta o ibota sa Benzamε, ne abaka njwana wa Abalayama. ² Nwaphongo taika le bato bέε baɔlo yo uta wakyela yo mokyisi phɔ babe bato bε. Koebe yaakoma bέε o buku pha Nwaphongo phɔ ya Eliya. Eliya amilelaka na Isalayεlε o boo pha Nwaphongo. Awɔkɔ yokye: ³ «Nkolo, bato baba baboma baimosi ba wε, banyangola bilele bietumbele bέε mambeka. Naikasi nde nga mampenza okoebengye, balukye imboma mε.» ⁴ Kasi Nwaphongo amobuyisa bo? Awɔ ne yokye: «Phe, toli wε mampenza. Na bomba phɔ ya nga bato nkoto sambo bambangye nkɔlo isɔ. Bo tebaikyi sambela ekyeko ya Baala.» ⁵ Phɔ ya banga lɔlo eli nde bomɔ, wali nde ndambo ya bato baɔlo Nwaphongo phɔ ye na ngɔlu ye onte ya bato ba Isalayεlε. ⁶ Phɔ Nwaphongo abaoɔ na ngɔlu ye emba kyelukye iwɔ obokye taika baɔlo phɔ ya bitoma biikyele bε. Bo babona phe, emba ngɔlu ye nde tekuli ba eyaakolo ngɔlu.

⁷ Kyelukye iwɔ bo? Kyelukye iwɔ obokye bato ba Isalayɛlɛ tebaika zwa ekyelukye bɛ, ndambo ya bato baclɛkɔ Nwaphongo onte ya bɛ, bɛɛ baezwa. Kasi phɔ ya baayɔkɔ, babutwaka na nzoto nkusi. ⁸ Eli nde bo wakoma bɛɛ o buku pha Nwaphongo obokye: «Nwaphongo ababuye bibubusi, azibì miyo ma bɛ, audi na matoo ma bɛ, nonɔ lɔlo bali nde babona.» ⁹ Na Davidi awɔ bɔbɔ: «Bisɛlɛkɔ ba bɛɛ biebisa ndokolo izɛngye siibise nyama. Baaka, Nwaphongo abaphɛ etumbu ekokyи na bɛ. ¹⁰ Miyo ma bɛɛ maphɔlɔ phɔ bɛɛ sakula wene, bazwakyɛ nkɔlɔ iso nde maphɔɔ phɔ banyibe.» ¹¹ Emba nakule tuna motuna mosuu ngakye: Waazuma Bayuda ibaku, bakaa bɔbɛlɛ? Phe, na mbala! Kasi eli nde phɔ ya obokye bakyela masumu, Nwaphongo akyela baabona phɔ Bayuda baokyele bato baayɔkɔ zuwa. ¹² Waakyela bato ba Isalayɛlɛ masumu, Nwaphongo akyela bolaa na bato basɔ ba mokyisi. Phɔ ya ikaa sa bayuda o boo pha Nwaphongo, bato basuu bazwe bolaa o mabɔkɔ ma Nwaphongo. Bo Nwaphongo kakyele bato basuu bolaa imbele sitesimotosa Bayuda, bolaa phamba bakyela yo pha moba ndengye'ye waamba mobutwela Bayuda basɔ?

Bato baate bali Bayuda bamobika

¹³ Inwanwa eye na wɔ na bɛɛ bato bali Bayuda. Nali toma wa Nwaphongo owa etomela yo bɛɛ bato bate bali Bayuda. Yango mena, nasepele na etoma eyampɛ yo. ¹⁴ Nazinge obokye bato banga Bayuda bawene babona phɔ

bayəkə baokye zuwa, bayee phə Nwaphongo ababikya o nzela ya etoma ya nga. ¹⁵ Phə, waale Nwaphongo Bayuda, akyela mabəngye na bato basuu ba mokyisi. Wamoba boo bo akuli baanola? Ya moba ndokolo bawe bakundo. ¹⁶ Bo moto aphə Nwaphongo mbuma ya ebandele ya inzabi sə kyelukye iwə obokye mbuma issə ya inzabi ili yə mə. Bo moto amophə munkanga ɻwa ɻwete, emba na bitakyi bili nde bée mə. ¹⁷ Isalayəle eli ndokolo ɻwete ɻwa olive ɻwa tena Nwaphongo ndambo ya bitakyi, o elele ya bitakyi mə, aesi ya ebanza, iwe otoli moyuda, ndokolo etakyi ya ɻwete ɻwa olive eya ngonda. Maphəo maala maabaka Bayuda bazwe, uŋwanja eye bée komazwe mə, ndokolo bitakyi biizwe bokusi uta na ɻwete. ¹⁸ Yango məna satiyola bali ndokolo bitakyi batanya. Komitate phə ya'ye? Oli nde bitakyi phaa, bokusi pha bitakyi boute nde na nkanga, bokusi pha nkanga teboute na bitakyi. ¹⁹ Naa monənɔ onte ya bée amowə yokye: «Nwaphongo amanya bitakyi biiyəkə phə ambanza o elele mə.» ²⁰ Eli phele, Nwaphongo abimanya phə tebaika moanola. Ka phə ya wə, aephə elele phə komoanole. Sa baa na loləndə, kasi baa nde na ilota Nwaphongo. ²¹ Phə, bo Nwaphongo ale Bayuda baabaka ndokolo bitakyi bia phele, koumunya obokye etaewiinya mə bo tomoasi, iwe o wa banza yo bobanze wawana. ²² Okyemela boli Nwaphongo mola naa okophe yo bitumbu mə. Kaphe etumbu bato baaka inzela yə, kasi oka ya wə ali mola bo oli oikyela maphəo mamosepelisa. Bo phe

amoemanya mε. ²³ Bayuda babana, bote baikasi o iba saanola sa bε, Nwaphongo ababuya o bilele ba bε, pho ali na bokonzi pha ibabuya. ²⁴ Bo toli Bayuda, oli ndokolo bitakyi ba ηwete ηwa ngonda biteni bε, bakyε bibanza o ηwete moli o ingambi. Bo Nwaphongo akokyi ikyela lowo lokusi babona, embi ba iye obokye abuya Bayuda o elele eya bamanyaka yo, bέε baali ndokolo bakolo bitakyi.

Bayuda bamobongola mandondo

²⁵ Bebi na nga, nazingye obokye bέε o secole sekyele eye, pho bέε sabaa na lolendo. Eli obokye ndambo ya bato ba Isalayεlε tebazinzye ianola Nwaphongo, yango mena, kasi bamo bongwana. Esengyesi obokye bato basc bate bali Bayuda baclɔ Nwaphongo baanole, emba bato ba Isalayεlε bamba bongwana. ²⁶ Emba Nwaphongo amobikya bato basc ba Isalayεlε bo wa koma bέε o buku pha Nwaphongo obokye: «Moto owa moya kandola bato amouta o Siyona. Amumanya masumu ma bato basc baali bana ba Yakobo. ²⁷ Nwaphongo kawo yokye: Eye eli sangola eya mokyela nga na bε, wa mumanya nga masumu ma bε.» ²⁸ Bayuda bαlε Simo Elaa, emba babuto banguna ba Nwaphongo. Eli babona pho bέε bate bali Bayuda onyεlε omɔ. Kasi mbala eyɔkɔ Nwaphongo abacɔlɔ pho bαbε bato bε, kambe na bazinga pho alakyelaka bankɔkɔ ba bέε babona. ²⁹ Bo Nwaphongo abangyi moto ambi na mophees mbolo, wa ikale nde babona, pho Nwaphongo taabongole maumunya mε. ³⁰ Bέε baate bali

Bayuda, kalakala toika tosa Nwaphongo. Kasi uŋwaŋwa eye Nwaphongo aeyokyesi ngõngõ phɔ Bayuda tebaikyi motosa. ³¹ Phɔ ya bɛε, ya mobaa nde bɔmɔ mɛ. Uŋwaŋwa eye tebamotosa emba Nwaphongo kakyele nde bolaa oka bɛε. Kasi eli babona phɔ ya obokye na bɛε mɛ babongole ntēma na obokye Nwaphongo abaokyele ngõngõ. ³² Emba Nwaphongo ale bato basɔ obokye bale imotosa. Akyela babona phɔ aokyele bato basɔ ngõngõ.

Ngambo ya Nwaphongo elekyi bonene

³³ Phɛlɛ ndondo elaa ya Nwaphongo elekyi! Ali na zebi, kaebe maphɔɔ masɔ! Ikyiumunya yo o ndondo ye moto takokyи iilimbola! Moto takokyи isɔɔcɔlɔ nzela ye! ³⁴ Nde bo wakoma bɛε o buku pha Nwaphongo obokye: «Okoebe maumunya ma Nkolo Nwaphongo nza? Ookokyи imophɛ toli nza? ³⁵ Wali moto owa mokabelə ekpele phɔ ya obokye Nwaphongo ali na mbɔngɔ ye?» ³⁶ Eli phɛlɛ, tewali moto, phɔ eli nde yo moto owa kyela bikpele bisɔ, yo moto okobibanza, mbolo isɔ ili omɔ phɔ ye. Ebɔngyi tomokumole nkɔlɔ isɔ. Amɛ!

12

Mobesi ŋwa moto wa etoma wa Nwaphongo

¹ Phɔ eli babona bande na nga, na eɓɔndi, phɔ Nwaphongo alookyesi ngõngõ iikye. Ambya nzoto ya bɛε isɔ oka ye, phɔ oɓe na bɔmɔɔ, omambya ndokolo nyama eya boma bɛε phɔ ya ikabelə Nwaphongo. Ba mouwosi phɔ ye, phɔ ya imosepelisa. Mɛna eli laakolo losambo

lookokyi bée imosembela. ² Sa benga mobesi ḥwa bato ba mokyisi. Le obokye Nwaphongo abongole mandondo ma bée, pho obutwe bato ba mobesi moonyakune. Emba wamoeba maphoo mazingye Nwaphongo. Kyelukye iwɔ obokye: Maphoo maala, maphoo mamosepelisa, na maphoo malongobana. ³ Pho ya ikabo saphε Nwaphongo na ngolu ye, nawo na mɔnɔmɔ na mɔnɔmɔ onte ya bée ngakye: Sa mitata, kasi omiebe nde na bolaa ndengye eli bée phεlε, kyeka ndengye ya ianola sa wε bo owaephε Nwaphongo. ⁴ Nzoto ya moto ili yɔnɔyɔ kasi ili na binango biikye. Enango yɔnɔyɔ na yɔnɔyɔ eli na etoma eekyesee. ⁵ Na pho ya banga wali nde bomo me. Toli baikye kasi toli nde mɔnɔmɔ onte ya Yesu Klisto. Totongana na moto mɔnɔmɔ nde bo watongana binango ba nzoto o nzoto ya moto. ⁶ Nwaphongo alophe makabo ma Boloboo makyesene, nde bo wazinga yo ilophe mango. Emba, mɔnɔmɔ na mɔnɔmɔ akyelele makabo me. Bo Nwaphongo aephε ikabo sa iimolaka maphoo me, imola bo koebe wε obokye Nwaphongo aephε ikabo. ⁷ Bo Nwaphongo aephε ikabo sa ikyelela bato, obakyelele bookokyi. Bo Nwaphongo aephε ikabo sa iteya bato, obateya nde bomo. ⁸ Bo Nwaphongo aephε ikabo sa ilenzaka bato, obalenzakye nde bomo. Bo Nwaphongo aephε ikabo sa ikabela babola, obakabεle nde bomo na ndondo yɔnɔyɔ. Bo Nwaphongo aephε ikabo sa ikamba bεbi, kyela etoma me na bolaa. Bo Nwaphongo aephε ikabo sa ikyelaka bεbi bolaa, obakyelele na nkyisa. ⁹ Zinga bεbi na

ndondo yōnōyō, sa bazinga nde na munōkō. Iina maphōō maabé. Zinga maphōō maala. ¹⁰ Zinga bēbi na bēsé baklisto, eba obokye bēsé basō oli bana ba nyango mōnōmō. Tosanaka bēsé na bēsé. ¹¹ Omiambya o etoma, sa ba bato ba bokōō. Omiambya mouwosi o etoma ya Nkolo. ¹² Kolemele yalakyela Nwaphongo. Emba baa na nkyisa. Ititala o minyōkō, bōndelé Nwaphongo imbēlē sisō. ¹³ Kaña mbolo ya bēsé oka bāanosi ba Nwaphongo baakyelesi. Yamba na bolaa bato bāaye oka bēsé. ¹⁴ Onga Nwaphongo apambole bato baenyōkōlō, sa moonga obokye abakyele bōbē. ¹⁵ Sepela na bāasepele, lela na bāalele. ¹⁶ Ba na booka wē na bēbi na wē. Sa baa na lolēndō, kyela etoma esō na bo ebe na ngambo ekyikyi. Saumunya obokye oli bato baa zebi. ¹⁷ Bo moto mōnōmō aekyesi bōbē, sa mobuyisa bōbē, kasi wē luka nde nzela ya ikyela maphōō maakokyī obokye bato basō bāanole obokye iwē kokyele bolaa. ¹⁸ Bo wakokyī, emba bo eeli nde phō ya wē, luka obokye obee na bose na bato basō. ¹⁹ Bēsé bato bazingye nga, sabuyisa bato bōbē, kasi lē obokye yōō ya Nwaphongo ekyele etoma ya yango, phō bakoma o buku pha Nwaphongo obokye: «Nkolo Nwaphongo yokye: Moambelesi eli nde nga! Lowō lobé loekyesi nwēbi, nde nga moto owaamobuyisa bōbē.» ²⁰ Kasi iloba sa Nwaphongo siwō na obokye: «Bo monguna ḥwa wē ali na nzala, omophē ḥwana ekpele wa izaa. Bo ali na phowa ya maa, omophē maa mainywa. Bo okyesi bābona sōō ya moakya amba na bōngye mobēsi

nwε.» ²¹ Samileε obokye bobe boelekye, kasi leka bobe na ikyela bolaa.

13

Itosa bakonzi ba baloo

¹ Moto munso atosa bakonzi ba baloo pho bokonzi boso boute na Nwaphongo; Emba makonzi maalii, eli Nwaphongo moto owamateyε. ² Emba moto ookotemelε bakonzi, katemelε mapho molongo ηwaabongya Nwaphongo. Bato bakyele babona bamibangyele etumbu. ³ Bato bakyele bolaa tebali na inganga sa bakonzi, kasi nde bato bakyele bobe bamoba na inganga. Bo tozingye ibaa na inganga sa bakonzi, kyela bolaa pho baekumisa. ⁴ Eli babona pho bali bato ba etoma ya Nwaphongo, bazingye iesunga o ikyela bolaa. Bo okyesi bobe, ba na inganga na bεε pho bokusi phaabaphε Nwaphongo taaboambya boambisa. Bali bato ba etoma ya Nwaphongo pho ya iteya yaaka Nwaphongo na iphe bato bakyele bobe etumbu. ⁵ Pho eli babona, osengyesi itosa bakonzi. Teli nde pho bamoeephε etumbu bo tobatose. Obatosa nde pho koebe o mandondo ma bεε obokye eli nzela elaa. ⁶ Pho ya ntina me, yango mena, kophute mputi, pho Nwaphongo ateεε bato baephutisa obokye etoma me ebe na bolaa. ⁷ Phuta oka moto na moto isengyesi we iphuta oka ye. Phuta mputi oka baephutisa, phutela mbolo ya we oka bato baiphutisa. Tosa na bolaa bato basengyesi we itosa.

Tozinganakyε

⁸ Sa baa na mbɔngɔ na moto, boteebe nde mbɔngɔ ya izingana onte ya bɛɛ. Moto okozingye bɛbi atose mibeko ma Nwaphongo miso. ⁹ Nwaphongo awɔ na banga yokye: Wε sakyela baphemba, wε saboma fato, wε saiba, wε samengyela mbolo ya fato. Mibeko mimi na miiyɔkɔ mili miso onte ya mobeko mɔnɔmɔ moowɔ obokye: Zinga bɛbi na wε bookomizingye wε mampenza. ¹⁰ Moto ookozingye nwɛbi ne etaamokyele bɔbe. Emba bokozingye bɛbi na wε mɛna otose mibeko miso.

Imbele sa iumwa sikokyи

¹¹ Kyela bokusi phɔ oebe imbele sili banga. Uŋwaŋwa eye eli imbele siisengyesi bɛɛ iumwa. Imbele sa Nwaphongo sa iya lobikya sikomi phɛnephɛ. Takuli baa itakyé ndokolo o imbele sa tataka banga ianola Yesu Klisto. ¹² Enzɔmbi kyleukye naiunva, bunya bɔbengye na iyε. To le misala ma enzɔmbi. Tokpe biŋwanele biamokyelela banga waamoo. ¹³ To be na mobesi molaa ndokolo fato batambule na moo. Banga salanga maleku, banga sakyela bondumba, banga sakyela maphɔɔ maa sɔɔ ndengye na ndengye, banga saoka maoka na saokyela bɛbi zuwa. ¹⁴ Omilasa na isɔ ikyilophɛ Nkolo Yesu Klisto. Sakula milɛɛ o maumunya maabe phɔ ya isepelisa phowa ya nzoto ya bɛɛ.

14

Sa sambisa nwɛbi

¹ Yamba na bolaa fato fate bali naino na bokusi o nzela ya ianola Nwaphongo. Kasi

abe Nkolo wa bato, baali na bomcɔ na wa bato baawa mɛ. ¹⁰ Ka wɛ, phɔ ya'ye kosambisa nwɛbi na wɛ? Ka wɛ, phɔ ya'ye kotiyole nwɛbi na wɛ? Banga basɔ tomokyɛnde o boo pha Nwaphongo phɔ alosambisa. ¹¹ Nde ɓowakoma ɓéé o buku pha Nwaphongo obokye: «Inga, Nkolo ooli na bomcɔ, nawɔ phɛle ngakye: Maɓɔngɔ masɔ mamunkusalela, nɔkɔ isɔ yamokumola nkyemɔ ya Nwaphongo.» ¹² Emba mɛna kyelukye iwɔ obokye mɔnɔmɔ na mɔnɔmɔ amoimola yakyela yo. Amoloimola o boo pha Nwaphongo na munɔkɔ nwɛ mampenza.

Sa baa ibaku phɔ ya nwɛbi

¹³ Emba to le isambisa ɓɛbi. Kpa nde mokano obokye otoɓe ibaku phɔ ya nwɛbi phɔ akyele isumu. ¹⁴ Phɔ naangana na Nkolo Yesu, naebe na bolaa obokye tewali ntoma ili na ekyila, kasi bo moto aumunye obokye ntoma iyɔkɔ ili na ekyila ya sa izaa, phɔ ye ntoma mɛ ili nde na ekyila phɛle. ¹⁵ Emba bo we koize, wamoweninya nwɛbi ndondo bolɔsi, mɛna totambule ne na lozingo. Yesu Klisto awaa phɔ ye. Saanola obokye ntoma ikyize wɛ imɔctɔ. ¹⁶ Bo koumunya obokye lowɔ loli lolaa, kasi bo koefɛ obokye bato bamoewɔlɛ na bɔbe, sakula lokyela phɔ ɓéé salowɔlɛ na bɔbe. ¹⁷ Phɔ bokonzi pha Nwaphongo teli lowɔ la izaa naa la inywa. Kasi eli nde bɔsembo, bɔse na nkyisa ikyi ambya Bolɔbɔ. ¹⁸ Moto okokyele etoma ya Yesu Klisto babona, amosepelisa Nwaphongo, na bato bamotosa mɛ. ¹⁹ Phɔ ooli wango babona, tokyele bokusi pha ikyela maphɔɔ maambya bɔse onte

ya banga, na maphɔɔ mamosunga ðεbi o ikola o nzela ya ianola Nwaphongo. ²⁰ Saɔtɔ etoma ya Nwaphongo phɔ ya lowɔ la izaa. Bo eli phεlε obokye tewali ntoma ya ekyila, kasi bo ðεbi na wε ðamokaa phɔ ya yango, teli bolaa obokye wε o izee. ²¹ Lowɔ lolaa eli nde sakyela lowɔ lokokyи itoma ðεbi ikyela bobε, ebe iza nyama, ebe inywa, na ebe ekpele'ye. ²² Loebe wε phɔ ya maphɔɔ mamana, olobombe o ndondo ya wε, loebe nde wε na Nwaphongo. Nkyisa eli na moto otoli na ziko na lowɔ lokyele yo boko loebe yo. ²³ Kasi moto ooli na ziko mi ntoma, bo aize, akyesi bobε phɔ takyele ikyiute o ndondo yε. Phɔ lowɔ losɔ loteloebe moto na bolaa, bo ali na ziko milango, bo alokyesi, mεna akyesi isumu.

15

Kyela bolaa

¹ Banga bali bakusi o nzela ya Nwaphongo, esengyesi obokye tosungye bali na bokɔɔ. Banga sakyelaka nde maphɔɔ maazingye banga. ² Kasi le obokye mɔnɔmɔ na mɔnɔmɔ na banga akyele bokusi pha isunga ðεbi ðaaykɔ, phɔ na ðεs babutwe bakusi o nzela ya Nwaphongo, obokye ianola sa ðεs sikole. ³ Klisto taika yakyela nde maphɔɔ mazingaka yo mampenza. Kasi eli nde bo wakoma ðεs o buku pha Nwaphongo bobo: «Bitoo bissɔ biaewambaka ðεs bia ya kaa nde mi nga.» ⁴ Maphɔɔ masɔ maakoma ðεs o buku pha Nwaphongo, ðamakoma obokye maloteya, phɔ toebakye ikanga ntema, tombakye baa na ná etungu. Na ðomɔ tomoba na molemo

oka Nwaphongo. ⁵ Lε obokye Nwaphongo okoloteya bookokyи banga ikanga ntema, na okokyele obokye tobe na etungu, akyele obokye bɛɛs obe na booka onte ya bɛɛs, bokozingye Yesu Klisto. ⁶ Obokye bɛɛs basɔ̄ okumole Nwaphongo, Ango wa Nkolo ya banga Yesu Klisto, na ndondo yɔ̄nɔ̄cɔ̄ na ná munɔ̄kɔ̄ mɔ̄nɔ̄mɔ̄.

Kumbelana onte ya bɛɛs

⁷ Yango mɛna, okumbelenakyé onte ya bɛɛs, bo wa ekumbela Yesu Klisto. Kyelaka bɔmɔ̄ phɔ̄ bato bakumole Nwaphongo. ⁸ Naeyimole phele obokye Klisto abutwaka mosali ɳwa Bayuda phɔ̄ abateya obokye Nwaphongo taakate bɔɔlɛ. Ayakaka phɔ̄ ya iya kokya mbunu eya ikyelaka Nwaphongo bankɔ̄kɔ̄ ba bɛ. ⁹ Ayakaka na obokye bato bate bali Bayuda bakumole Nwaphongo phɔ̄ ya bolaa bo bakyelele yo. Eli bo wakoma bɛɛs o buku pha Nwaphongo obokye: «Yango mɛna namoekumola oka bato baate bali Bayuda, namba na etubela meembo.» ¹⁰ Buku pha Nwaphongo bokule wɔɔ obokye: «Bɛɛ bato bate bali Bayuda, sepela elele yɔ̄nɔ̄cɔ̄ na bato baɔ̄lɔ̄ Nwaphongo!» ¹¹ O elele eyɔ̄kɔ̄ bakula koma obokye:

«Bɛɛ basɔ̄ bate bali Bayuda, kumola Nkolo,
lε obokye bato basɔ̄ bakumole Nwaphongo!»

¹² Moimosi Isaya nε awɔ̄kɔ̄ yokye:
«Moto mɔ̄nɔ̄mɔ̄ o ibota sa Davidi amoyaa,
amoya angyela bato baate bali Bayuda.
Bato mε bamba kyela molemo ɳwa bɛɛs oka yε.»

¹³ Lε obokye Nwaphongo okophε bato molemo akyele obokye bɛɛs obe na nkyisa nzikye, ombe

baa na ná ñose o mandondo ma bëe na mwiya
ñwa Bolébo pha Nwaphongo.

Polo kawɔ na etoma ye

¹⁴ Bande na nga, inga naeße obokye bëës
oli bato balaa, kombe na eba maphcɔ̄ masɔ̄
maaloteya Nwaphongo. Na bomɔ̄, oteyanakye
onte ya bëës. ¹⁵ Na bo babona, o munkanda
mumu naekomesi maphcɔ̄ maayɔ̄kɔ̄ maunva
eba bëës, phɔ̄ bëës samabunga. Naekomesi
mɛ̄ na bolaa na bolaa, phɔ̄ Nwaphongo
na ngɔ̄ngɔ̄ ye, ¹⁶ ambuya moto wa etoma
wa Yesu Klisto oka bato baate bali Bayuda.
Namiambya mouwosi oka Nwaphongo ndokolo
nganga wɛ̄, phɔ̄ ya iyimola Simo Elaa ekyeute
oka ye Nwaphongo. Naimole Simo mɛ̄
oka bato bate bali Bayuda obokye baanole
Nwaphongo, bambe baa ndokolo ikabo silaa si-
iphe Nwaphongo nkyisa. Ikabo mɛ̄, Bolɔ̄bɔ̄ pha
Nwaphongo aunva sibɔ̄ngya phɔ̄ ye. ¹⁷ Yango
mɛ̄na, bo waangana nga na Yesu Klisto, nami-
tate na etoma ya Nwaphongo ekyekeyele nga.
¹⁸ Namowɔ̄le nde maphcɔ̄ makyela Klisto na
nzela ya nga obokye nakambe bato bate bali
Bayuda babutwe itosa Nwaphongo. Akyela
bomɔ̄ na nzela ya maphcɔ̄ mawɔ̄ nga na makyele
nga. ¹⁹ Akyela na bilekyesako ndengye na
ndengye na nzela ya nga, iso mina yakye-
lama na mwiya ɻwa Bolɔ̄bɔ̄ pha Nwaphongo.
Nde na mwiya ɻwa Bolɔ̄bɔ̄ pha Nwaphongo,
naimola Simo Elaa ya Yesu Klisto o nkyisi iso,
tata o Yelusalɛ̄mɛ̄ tee nɔ̄nɔ̄ o nkyisi ya Iliri.
²⁰ Nabe na phowa ya ikyemimola Simo Elaa o

bilele bili naino bato saeba Yesu Klisto. Sika zinga iimola Simo me o elele eyaunva bato ieyoka, pho ye saba ndokolo naesi ya tonga ingambi o elele eyaunva wangya moto mosuu.
21 Nazingaka obokye ebe bo wakoma bée o buku pha Nwaphongo obokye:

«Bali sataa zwa Simo ye bamowené.
 Bali sataa oka Simo ye, bamoeyeba.»

Polo kalukye na ikyende o Loma

22 Yango mëna, mbala na mbala waba nga nalukye obokye naye oka bée, sika kokyisama pho bée waunva oka nkombo ya Klisto.
23 Mambula maikye nde naunva yaekyeka, kasi etoma ya nga yakyela obokye nga saya. Kasi unwanja eye, naumbo etoma ya nga o nkyisi iye.
24 Unwanja eye nalukye na ikyende o mokyisi jwa Espanye. Na bomo, na moyo ekyeka wa moyalekana nga omo. Naumunya obokye bo naesi tomokuta zala na bée bana nkolo, sima bée wamba nsunga pho ya imbanga sikuende nga.
25 Ka iñwanja eye natakyende o Yelusaleme pho ya isunga bato ba Nwaphongo bali omo.
26 Pho baanosi ba Masedwane na ba Akaye bakanaka itaa baphalanga pho ya isunga bato ba Nwaphongo baakyelela bali o Yelusaleme. **27** Béé mampenza bawenekye obokye basengyesi ikyela bomo. Bayuda basunga bato bate bali Bayuda obokye bazwe bolaa pha Nwaphongo. Na bomo, eli bola obokye bato bate bali Bayuda na bée basungye Bayuda na mbolo ya mokyisi iili na bée. **28** Bo naumbo ibaikyela baphalanga baataa bëbi, namoyalekana oka bée pho ya ikyende o

Espanye. ²⁹ Nambe naeba obokye wa moyo nga oka bɛɛ, Klisto amoepambola na boikye phɔ ya iya sa nga.

³⁰ Kasi bande na nga, naongye na bɛɛ na nkombo ya Nkolo ya banga Yesu Klisto, na phɔ na lozingo loophe Bolobɔ pha Nwaphongo: Bɛɛ angana na nga, obɔndele Nwaphongo na bophelelu phɔ ya nga. ³¹ Bɔndele na obokye bato ba Yuda bate baanole Klisto bɛɛ sankyela bobè, na obokye bato ba Nwaphongo bali o Yelusalɛmɛ basepele na etoma ekye bakyelele nga. ³² Na bɔmɔ, bo Nwaphongo azingi, namoya oka bɛɛ na nkyisa isɔ, obokye nakute yaema onte ya bɛɛ. ³³ Lε obokye Nwaphongo yo okophɛ bose, abe na bɛɛ basɔ! Amɛ.

16

Polo kalɔngɔlɔ

¹ Naongye na bɛɛ phɔ ya ɲwana nyango na banga wa ɲwaŋwasi Foebe, okokyele o ingomba sa Sankeleya. ² Waamoya yo oka bɛɛ, omokumbele na bolaa na nkombo ya Nkolo Yesu, omokumbele bookokumbelakye baaka Nwaphongo. Omosungye na isungyi sisɔ saamoonga yo oka bɛɛ. Phɔ ne asunga bato baikye, ebe na nga mampenza.

³ Ondɔngɔlɛlɛ Prisile na molo nyɛ Akilasi baakyelele Yesu Klisto ndokolo nga. ⁴ Balukaka na iya waa phɔ ya iya mbikya. Nabaphɛ mɛlesi na boikye, kasi teli nde nga mampenza, na baanosi basɔ ba mangomba ma bato baate bali Bayuda babaphɛ mɛlesi. ⁵ Olɔngɔlɔ na baanosi

baangane o ingambi sa bɛɛ phɔ ya ibɔndele Nwaphongo.

Olongolo na nwəbi na nga Epainetɛ. Abaka moto owa o boo owanola Klisto o nkyisi ya Azi. ⁶ Olongolo na Maliya owa kyela etoma iikye phɔ ya bɛɛ. ⁷ Olongolo na Andolonikusu na Zuniasi, bali banaa mama Bayuda. Béé babaka na nga elele yɔnɔyɔ o bɔlɔkɔ; bali batoma baaebana na boikye. Béé baanolaka Yesu Klisto o boo pha nga.

⁸ Olongolo nwəbi na nga Ampiliyatusu, oli na nga elele yɔnɔyɔ o isanga sa Nkolo Yesu. ⁹ Olongolo Ulisanusu, ne kakyelele Klisto ndokolo banga. Olongolo na nwəbi na nga owa zinga nga Sitakasi. ¹⁰ Olongolo Apelisi, anyɔkɔmɔ phɔ ya Yesu Klisto kasi taika moangana. Olongolo na bato bazale oka Alisitobule. ¹¹ Olongolo na ɻwana mama owa moyuda Elodioni, na baanosi baaazale oka Narsise. ¹² Olongolo na bana nyango na banga baa babasi Tilifene, Tilifose, na Pelésisi; bɛɛ basɔ bakyela etoma na boikye phɔ ya Nkolo ya banga. ¹³ Olongolo Lufusu, moto wa Nwaphongo mpenza molaa. Olongolo na nyango oli phɔ ya nga ndokolo mama owa mbota. ¹⁴ Olongolo na Asenkilite, Felegona, Elemesi, Patolobasi, Elemasi, na bɛbi baanosi bayɔkɔ basɔ bali oka bɛ. ¹⁵ Olongolo na Filologe, Zuli, Nele na ɻwana nyango owa ɻwaŋwasi, na Olimpasi na bato basɔ ba Nwaphongo bali oka bɛ.

¹⁶ Olongolele bɛɛ basɔ, oyambane bokokylelakte bato ba Nwaphongo. Mangomba masɔ ma Klisto maelɔngɔsi.

Toli eya suka

Lé obokye Nkolo ya banga Yesu aepambole!

²¹ Timote okokyele na nga etoma elele yocyucyaelongosi. Bebi na nga Bayuda, Lusiusu, Zazona, na Sozipatele baelongosi na be.

22 Eli nga Teletiusi moto okoekomele mapheo mawo Polo o mokanda mumu. Naelongosi na nga na nkombo ya Nkolo.

²³ Gayusi neaelongosi, nazale o ingambi se. Bato ba Nwaphongo baso baa yasambela oka ye na beé baelongosi. Elasite okobombe baphalanga ba mokyisi, na nwébi na bang Kwalatusu baelongosi.

[24 Lε obokye Nkolo ya banga Yesu Klisto
aepambole! Amε.]

Polo kakumole Nwaphongo

²⁵ Tokumole Nwaphongo! Yo ali na makokyи ma iephε bokusi na nzela yε. Eli nde bo kowɔ̄ nga soo soo waimole nga bato Simo Elaa ya Yesu Klisto eya bombaka Nwaphongo o bileko balekana. ²⁶ Uŋwaŋwa eye Nwaphongo at-eye Simo mε eya bombaka yo o phaa. Na bo wakomaka baimosi phɔ̄ ya Klisto. Yango mεna, bato basɔ̄ baate bali Bayuda baoka Simo mε, bo wa wɔ̄kɔ̄ Nwaphongo yokye azingaka obokye mabota masɔ̄ maokye Simo mε phɔ̄ bato bamboanole, bambe na motosa.

²⁷ Eli nde Nwaphongo, yo mampenza ooli na zebi, azwe nkyεmɔ̄, na nzela ya Yesu Klisto, phɔ̄ ya bɔ̄bεlε na bɔ̄bεlε! Amε!

**Sangola Eenyakune
Lobala: Sangola Eenyakune New Testament**

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Lobala)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
45dc5a8e-f513-5ba3-aad6-e48bd1d5b563